

DECYZJE RADY MINISTRÓW

7 grudnia 2010. Rada Ministrów przyjęła „Krajowy plan działań w zakresie energii ze źródeł odnawialnych”, przedłożony przez ministra gospodarki.

Przyjmuje się, że rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii umożliwi zaspokojenie wzrastającego zapotrzebowania na energię oraz zwiększy stopień uniezależnienia się od dostaw energii z importu. Promowanie wykorzystania OZE pozwala również zwiększyć poziom dywersyfikacji źródeł dostaw oraz stworzyć warunki do rozwoju energetyki rozproszonej, opartej na lokalnie dostępnych surowcach.

Wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych cechuje się niewielką lub zerową emisją zanieczyszczeń, co zapewnia pozytywne efekty ekologiczne. Energetyka odnawialna przyczynia się również do rozwoju słabiej rozwiniętych regionów, bogatych w zasoby energii odnawialnej. Realizacja inwestycji związanych z odnawialnymi źródłami energii wpływa także na wzrost zatrudnienia w gospodarce.

Sporządzenie i przesłanie do Komisji Europejskiej dokumentu „Krajowy plan działań w zakresie energii ze źródeł odnawialnych” wynika bezpośrednio z postanowień dyrektywy 2009/28/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych.

„Krajowy plan” został przygotowany na podstawie schematu opracowanego przez Komisję Europejską (decyzja Komisji 2009/548/WE z 30 czerwca 2009 r. ustanawiająca schemat krajowych planów działania w zakresie energii ze źródeł odnawialnych na mocy dyrektywy 2009/28/WE Parlamentu Europejskiego i Rady) i zawiera tylko i wyłącznie informacje, które wynikają z przepisów dyrektywy i ww. decyzji.

W „Krajowym planie” zawarto prognozy osiągnięcia w 2020 r. 15,5% udziału OZE w zużyciu energii końcowej brutto w sposób zrównoważony, z uwzględnieniem wielu czynników, takich jak: zasoby odnawialnych źródeł energii i surowców do wytwarzania paliw oraz stanu systemu elektroenergetycznego. Założono, że filarami zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych będzie większe wykorzystanie biomasy oraz energii elektrycznej z wiatru.

Dokument rozwija oraz uszczegółowia prognozy dotyczące odnawialnych źródeł energii zawarte w „Polityce energetycznej Polski do 2030 r.”, która została przyjęta przez Radę Ministrów w 2009 r.

Plan określa krajowe cele dotyczące udziału energii ze źródeł odnawialnych (OZE) w sektorach: transportowym, energii elektrycznej oraz ogrzewania i chłodzenia w 2020 r. z uwzględnieniem wpływu innych środków polityki efektywności energetycznej na końcowe zużycie energii. Określa ponadto środki, które należy podjąć dla osiągnięcia krajowych celów ogólnych w zakresie udziału OZE w wykorzystaniu energii finalnej.

14 grudnia 2010. Rada Ministrów przyjęła Informację o aktualnej sytuacji i perspektywach polskiej energetyki, przedłożoną przez ministra gospodarki.

W Polsce bezpieczeństwo energetyczne opiera się na trzech filarach: bezpieczeństwie w kontekście funkcjonowania krajowego systemu i rynku energii elektrycznej; zabezpieczeniu ciągłości dostaw krajowych nośników energii, w tym głównie węgla; bezpieczeństwie w kontekście funkcjonowania wykorzystania gazu i ropy naftowej oraz dywersyfikacji tych nośników z zagranicy. Należy

podkreślić, że w ostatnim okresie dostawy energii elektrycznej do odbiorców nie były zagrożone.

Jednym z ważniejszych dokumentów zaakceptowanych przez rząd była „Polityka energetyczna Polski do 2030 roku”, w której przedstawiono długoterminową strategię rozwoju sektora energetycznego. Zdefiniowano w niej priorytetowe kierunki działań, takie jak: poprawa efektywności energetycznej; wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii; dywersyfikacja wytwarzania energii elektrycznej (przez wprowadzenie energetyki jądrowej); lepsze wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw; rozwój konkurencyjnych rynków paliw i energii; ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko. Realizacja tej polityki jest na bieżąco monitorowana przez ministra gospodarki. Od czerwca 2010 r. działa także międzyresortowy zespół ds. realizacji „Polityki energetycznej Polski do 2030 roku”.

Z informacji wynika, że stan bezpieczeństwa energetycznego Polski zależy głównie od sprawnego funkcjonowania Krajowego Systemu Elektroenergetycznego (KSE). Obecnie blisko 45% wszystkich urządzeń wytwarzających energię ma ponad 30 lat, a ok. 77% – ponad 20 lat. Starzejące się moce wytwórcze to jeden z najpoważniejszych problemów KSE. Aby go rozwiązać w najbliższych latach konieczne będą znaczne środki na budowę nowych lub modernizację istniejących urządzeń wytwarzania energii. Podobna sytuacja jest w krajowym systemie sieci przesyłowych i dystrybucyjnych. Aby zapewnić bezpieczeństwo dostarczania energii elektrycznej do 2015 r., planowanym inwestycjom w nowe moce wytwórcze musi towarzyszyć skoordynowany rozwój inwestycji sieciowych, w tym połączeń międzysystemowych oraz linii przesyłowych, zwiększających możliwości importu energii z innych systemów elektroenergetycznych Unii Europejskiej oraz

krajów trzecich.

Należy podkreślić, że prowadzone przez elektrownie i elektrociepłownie modernizacje bloków energetycznych, budowa nowych instalacji odsiarczania i odpylania spalin, a także zastosowanie technologii współspalania biomasy z paliwami kopalnymi, pozwoliły ograniczyć emisję zanieczyszczeń do powietrza, zwłaszcza pyłu i dwutlenku siarki. Istnieje jednak obawa, że Polska nie wywiąże się z unijnych zobowiązań dotyczących zmniejszania negatywnego oddziaływania energetyki na środowisko. Konieczne będzie stosowanie nowych rozwiązań technologicznych, w tym czystych technologii węglowych oraz zmiana struktury nośników energii pierwotnej na mniej emisyjne.

W 2008 r. nastąpił wyraźny wzrost cen na hurtowym rynku energii elektrycznej wskutek wzrostu kosztów wytwarzania, w tym przede wszystkim cen węgla, jak również brakujących uprawnień do emisji dwutlenku węgla. Wzrost cen energii elektrycznej na rynku hurtowym może także wynikać ze zmienionej struktury przedsiębiorstw energetycznych. Znacznie wzrosły ceny sprzedaży na rynku giełdowym i ukształtowały się na poziomie zbliżonym do cen na giełdach w innych krajach.

Wskutek zmian w prawie poprawiła się płynność na rynku hurtowym energii elektrycznej. Przyczyniło się do tego rozwiązanie kontraktów długoterminowych i wprowadzenie obowiązku sprzedaży energii elektrycznej hurtowej przez giełdę towarową. Jednocześnie niewielkie zróżnicowanie cen na energię (wynikające z zatwierdzania taryf dla gospodarstw domowych), wciąż jest jedną z przyczyn niewielkiego zainteresowania konsumentów prawem wyboru sprzedawcy.

Dokument zawiera szczegółowe informacje dotyczące sytuacji w polskiej energetyce, możliwości jej rozwoju, z uwzględnieniem działań rządu w tej dziedzinie.

●

14 grudnia 2010. Rada Ministrów przyjęła Projekt ustawy o zmianie ustawy Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, przedłożony przez ministra środowiska.

Zmiany w przepisach przygotowano w związku z koniecznością wdrożenia do polskiego prawa dyrektywy 2008/99/WE, tzw. dyrektywy karnej, zobowiązującej państwa członkowskie do wprowadzenia systemu kar za przestępstwa przeciwko środowisku.

Oczekuje się, że surowe sankcje karne sprawią, iż przepisy ochrony środowiska będą lepiej respektowane. Kary mają bowiem większe oddziaływanie niż sankcje administracyjne lub odpowiedzialność cywilna za szkody wyrządzone środowisku. Dyrektywa karna zobowiązuje także państwa członkowskie do rozszerzenia katalogu przestępstw przeciwko środowisku, np. o bezprawne posiadanie chronionych gatunków zwierząt i roślin.

W znowelizowanym Kodeksie karnym penalizowane będzie stwarzanie zagrożenia dla życia lub zdrowia nawet jednego człowieka, a także stwarzanie zagrożenia skutkującego znacznym obniżeniem jakości wody, powietrza i powierzchni ziemi oraz rozległymi zniszczeniami w świecie roślinnym i zwierzęcym. Za takie przestępstwo może grozić kara pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat. Jednocześnie, gdy następstwem przestępstwa przeciwko środowisku będzie ciężki uszczerbek na zdrowiu człowieka, sprawca ma podlegać karze pozbawienia wolności od roku do 10 lat. Jeśli skutkiem zanieczyszczenia środowiska będzie natomiast śmierć człowieka, to sprawca może być pozbawiony wolności na okres od 2 do 12 lat.

W ustawie o ochronie przyrody przewidziano także kary za naruszanie przepisów obowiązujących w stosunku do chronionych roślin i zwierząt. W przypadku działania

umyślnego, założono karę pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat, a w przypadku przestępstwa nieumyślnego – grzywnę, karę ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności do 2 lat.

Zaproponowano także zmiany w ustawach: o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary; o substancjach zubażających warstwę ozonową.

Nowe regulacje mają wejść w życie po 30 dniach od daty ich ogłoszenia w Dzienniku Ustaw.

●

4 stycznia. Rada Ministrów przyjęła Założenia do projektu ustawy o zmianie ustawy o zapobieganiu zanieczyszczaniu morza przez statki, przedłożone przez ministra infrastruktury.

Zgodnie z nowymi przepisami, zanieczyszczanie morza przez statki będzie przestępstwem przeciwko środowisku podlegającym sankcjom karnym. Chodzi o to, aby surowiej karać m.in. za zrzuty do morza oleju lub innych szkodliwych substancji ciekłych, np. chemikaliów.

Te zmiany wynikają z implementacji dyrektywy 2009/123/WE, która wprowadza katalog czynów zabronionych o charakterze przestępczym. Oczekuje się, że sankcje karne będą skuteczniejsze niż sankcje administracyjne lub odpowiedzialność cywilna za szkody wyrządzone środowisku. Surowe kary powinny sprawić, że przepisy ochrony środowiska będą lepiej przestrzegane.

W związku z tym w założeniach przewidziano kary za usuwanie ze statku substancji zanieczyszczających – w takiej ilości lub postaci – która może doprowadzić do pogorszenia jakości wody, zagrażać życiu lub zdrowiu wielu osób lub spowodować znaczne zniszczenie morskiej fauny i flory. Założo-

no, że za takie przestępstwo, popełnione świadomie, będzie grozić kara pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat. Natomiast osoby działające nieumyślnie będą podlegały: grzywnie, karze ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności do lat 2. Kara będzie mogła być nałożona np. na: armatora statku, załadowcę, kapitana lub członka załogi, a także inne osoby fizyczne lub prawne, które mogłyby skorzystać na zanieczyszczeniu wód morskich.

25 stycznia. Rada Ministrów zapoznana się z Informacją na temat stanu prac nad „Programem polskiej energetyki jądrowej”, przedłożoną przez ministra gospodarki.

Projekt „Programu polskiej energetyki jądrowej” został przygotowany przez pełnomocnika rządu ds. polskiej energetyki jądrowej. Jego podstawowym celem jest budowa w Polsce elektrowni jądrowych, co przyczyni się do zapewnienia odbiorcom dostaw odpowiedniej ilości energii elektrycznej po rozsądnych cenach przy równoczesnym zachowaniu wymagań ochrony środowiska. Program zawiera szczegółową informację na temat działań, które będą realizowane do 2020 r., z perspektywą do 2030 r., koniecznych do wprowadzenia w Polsce energetyki jądrowej.

Działania te obejmują 5 etapów:

- przyjęcie programu przez rząd oraz uchwalenie i wejście w życie przepisów prawnych niezbędnych do rozwoju i funkcjonowania energetyki jądrowej (do 30 czerwca 2011 r.);
- ustalenie lokalizacji i zawarcie kontraktu na budowę pierwszej elektrowni jądrowej (1 lipca 2011 r. – 31 grudnia 2013 r.);
- wykonanie projektu technicznego i uzyskanie wymaganych prawem uzgod-

nień (1 stycznia 2014 r. – 31 grudnia 2015 r.);

- wydanie pozwolenia na budowę i budowa pierwszego bloku pierwszej elektrowni jądrowej, rozpoczęcie budowy kolejnych bloków/elektrowni (1 stycznia 2016 r. – 31 grudnia 2020 r.);
- kontynuacja i rozpoczęcie budowy kolejnych bloków/elektrowni jądrowych (1 stycznia 2021 r. – 31 grudnia 2030 r.).

W każdym z tych etapów przedstawiono planowane działania, ich zakres, terminy realizacji oraz efekty.

Od maja 2009 r. w ramach realizacji programu m.in.:

- wykonano analizy ekonomiczne niezbędne do zrealizowania zadań programu;
- opracowano prognozę oddziaływania na środowisko projektu programu;
- przygotowano 27 potencjalnych lokalizacji do budowy elektrowni jądrowych;
- na specjalistyczne szkolenia do Francji dwukrotnie wysłano pracowników wyższych uczelni (edukatorów);
- prowadzono prace nad rozwojem zaplecza naukowo-badawczego (trwa proces łączenia dwóch instytutów badawczych w Świerku);
- prowadzono prace przygotowawcze do rozpoczęcia wyboru firmy, która wytypuje potencjalną lokalizację dla nowego składowiska odpadów promieniotwórczych nisko- i średnioaktywnych (chodzi o odpady pochodzące nie tylko z energetyki jądrowej, ale także np. z diagnostyki medycznej);
- przygotowany jest „Krajowy plan postępowania z odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym”;
- wywieziono do Rosji wypalone paliwo jądrowe z reaktora jądrowego „Maria”;

- kontynuowano działania związane z wyborem firmy do przeprowadzenia kampanii edukacyjno-informacyjnej na temat energetyki jądrowej;
- opracowano koncepcję funkcjonowania Państwowej Agencji Atomistyki, jako urzędu dozoru jądrowego i radiologicznego, z uwzględnieniem potrzeb energetyki jądrowej;
- przygotowano założenia do projektu nowelizacji ustawy Prawo atomowe i założenia do projektu ustawy o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących.

25 stycznia. Rada Ministrów przyjęła przygotowany przez Ministerstwo Gospodarki projekt założeń do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo atomowe.

Nowe regulacje określą odpowiedzialność cywilną za szkodę jądrową oraz umożliwią utworzenie Agencji Energetyki Jądrowej. Projekt PPEJ został przygotowany przez pełnomocnika rządu ds. polskiej energetyki jądrowej. Zawiera informacje nt. możliwych lokalizacji elektrowni jądrowych, kosztów i źródeł finansowania Programu, zaangażowania przemysłu krajowego w jego realizację, gospodarki odpadami promieniotwórczymi oraz zasad informowania społeczeństwa.

Odpowiedzialność cywilna za szkodę jądrową

Nowelizacja poszerzy granice odpowiedzialności za szkodę jądrową osoby eksploatującej obiekt jądrowy do kwoty stanowiącej równowartość 300 mln SDR (Special Drawing Rights). Wprowadzi także obowiązek ubezpieczenia transportu materiału jądrowego z urządzeń jądrowych, w tym elektrow-

ni. Udział państwa w indemnizacji szkody jądrowej będą określały przepisy Konwencji wiedeńskiej i Protokołu zmieniającego.

Promocja energetyki jądrowej

Przepisy nowej ustawy powołają do życia – zgodnie z międzynarodowymi rekomendacjami – Agencję Energetyki Jądrowej. Instytucja ta będzie merytorycznym zapleczem eksperckim Ministra Gospodarki. Jej zadaniem będzie zarządzanie procesem wdrażania, rozwoju i funkcjonowania energetyki jądrowej w Polsce.

Informacja i edukacja społeczna

Projektowane rozwiązania pozwolą stworzyć system informacji i edukacji społecznej w zakresie energetyki jądrowej. Na operatorów obiektów jądrowych zostanie nałożony obowiązek tworzenia Lokalnych Centrów Informacji. Będzie istniała także możliwość powoływania Lokalnych Komitetów Informacyjnych i Gminnych Centrów Informacji.

Projekt założeń, po zaakceptowaniu przez Radę Ministrów, trafi do Rządowego Centrum Legislacji, które na jego podstawie sporządzi projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo atomowe.

Zaplanowane w PPEJ działania zostały podzielone na pięć etapów

W dokumencie określono harmonogram działań do 2030 r. koniecznych do wprowadzenia i funkcjonowania w Polsce energetyki jądrowej. Do 30 czerwca 2011 r. RM przyjmie finalną wersję Programu oraz uchwali przepisy niezbędne dla rozwoju i funkcjonowania energetyki jądrowej. Do końca 2013 r. inwestor wybierze lokalizację i zawrze kontrakt na budowę pierwszej elektrowni jądrowej. Kolejne dwa lata zostaną

poświęcone na przygotowanie projektu technicznego elektrowni i uzyskanie wymaganych prawem uzgodnień. Na 2016 r. zaplanowano uzyskanie od organów dozoru jądrowego zezwolenia na budowę. Zgodnie z założeniami, pierwszy blok elektrowni jądrowej zostanie uruchomiony w 2020 r.

Według szacunków Ministerstwa Gospodarki, wydatki na realizację Programu do 2020 r. wyniosą 790,377 mln zł. Zostaną one przeznaczone na:

- przygotowanie Państwowej Agencji Atomistyki do pełnienia roli dozoru jądrowego,
- utworzenie i funkcjonowanie Agencji Energetyki Jądrowej (o ile rząd podejmie taką decyzję; w przeciwnym wypadku środki na ten cel zostaną przeznaczone na zwiększenie obsady jądrowej Departamentu Energii Jądrowej MG),
- budowę nowego składowiska średnio i niskoaktywnych odpadów promieniotwórczych oraz realizację Krajowego planu postępowania z odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym,
- rozwój zaplecza naukowo-badawczego,
- szkolenie kadr,
- kampanię informacyjno-edukacyjną dotyczącą energetyki jądrowej.

Według MG realizacja PPEJ wpłynie korzystnie na krajową gospodarkę i środowisko i przyczyni się do wypełnienia jednego z celów Polityki energetycznej Polski do roku 2030, jakim jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego, poprzez dywersyfikację bazy paliwowej. Pozwoli także zapewnić dostawy energii elektrycznej po racjonalnych i stabilnych kosztach.

W związku z rozwojem energetyki jądrowej powstaną nowe, atrakcyjne miejsca pracy oraz wzrośnie konkurencyjność pol-

skich przedsiębiorstw – dostawców komponentów i usług dla sektora. Wpływy z podatków od obiektów jądrowych zasilą budżet państwa i samorządów.

Elektrownie jądrowe przyczynią się do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych, przy pełnej kontroli i zapewnieniu bezpieczeństwa postępowania z wypalonym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi.

Projekt Programu zostanie uzupełniony o uwagi z raportu ewaluacyjnego oraz wnioski ze strategicznej oceny oddziaływania Programu na środowisko. Ostateczna wersja dokumentu wraz z uchwałą w sprawie ustanowienia programu wieloletniego zostanie ponownie przekazana Radzie Ministrów do akceptacji do końca czerwca 2011 r.

15 lutego. Rada Ministrów zapoznała się z informacją na temat możliwych sposobów prowadzenia aukcji uprawnień do emisji gazów cieplarnianych w III okresie handlu uprawnieniami do emisji w ramach systemu EU ETS wraz z rekomendacją odnośnie sposobu sprzedaży uprawnień przez Polskę, przedłożoną przez ministra środowiska.

Zgodnie z rozporządzeniem wspólnotowym, państwa członkowskie Unii Europejskiej do 18 lutego br. muszą poinformować Komisję Europejską o wyborze sposobu prowadzenia aukcji uprawnień do emisji gazów cieplarnianych w latach 2013–2020. W tym okresie liczba uprawnień sprzedawanych na aukcjach będzie stanowić ponad 50% całej puli uprawnień (pozostała część to uprawnienia przyznawane bezpłatnie).

W rozporządzeniu przewidziano dwa sposoby prowadzenia aukcji, jako jedyne możliwe do zastosowania. Pierwszy polega na tym, że państwa członkowskie mogą sprzedawać należne im uprawnienia do emisji na

platformie organizowanej przez KE we współpracy z zainteresowanymi państwami (platforma wspólnotowa). Drugi sposób, to możliwość wyboru własnych platform aukcyjnych do sprzedaży uprawnień (krajowa platforma aukcyjna). W obu przypadkach zasady działania platform muszą być zgodne z zapisami rozporządzenia.

Wobec konieczności wyboru sposobu prowadzenia aukcji przez Polskę, minister środowiska przeanalizował wszystkie aspekty z tym związane, a dotyczące zwłaszcza zabezpieczenia przychodów z aukcji, kosztów związanych z działaniem platform oraz ich wpływu na funkcjonowanie rynku i cenę uprawnień. Minister środowiska zarekomendował wybór platformy krajowej do sprzedaży przysługujących Polsce uprawnień do emisji gazów cieplarnianych w latach 2013–2020 w ramach systemu EU ETS (Europejskiego Systemu Handlu Emisjami).

15 lutego. Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, przedłożony przez ministra środowiska.

Podstawowym celem proponowanych zmian jest dostosowanie polskich przepisów do wymogów unijnych, a w konsekwencji ułatwienie polskim przedsiębiorcom obrotu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych w ramach systemu wspólnotowego. Chodzi też o doprecyzowanie obowiązujących przepisów.

Projekt ustawy określa zasady funkcjonowania w Polsce systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych. Zgodnie z projektem, system handlu uprawnieniami, obejmuje emisję gazów cieplarnianych z instalacji (ich działalność powoduje emisję) i operacji lotniczych (wykonywanych przez operatora statku powietrznego na terytorium

państwa unijnego). Ustawa przewiduje włączenie do systemu handlu uprawnieniami do emisji nowej kategorii podmiotów, jaką będą operatorzy statków powietrznych.

Projekt ustawy powierza ministrowi środowiska nadzór nad systemem handlu uprawnieniami do emisji. Systemem administrować będzie Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBIZE). Przejmie on zadania Krajowego Administratora Systemu Handlu Uprawnieniami do Emisji (KASHUE).

Zgodnie z projektem, uprawnienia do emisji utrzymywane będą w Krajowym rejestrze uprawnień do emisji.

Wprowadzono zasadę swobodnego rozporządzania uprawnieniami do emisji. Dopuszczono możliwość przenoszenia niewykorzystanych uprawnień do emisji między okresami rozliczeniowymi. Postanowiono, że uprawnienia do emisji niewykorzystane w danym roku z okresu rozliczeniowego, zachowują ważność w kolejnych latach tego okresu. Takie rozwiązania zapewnią swobodny obrót uprawnieniami do emisji i umożliwią efektywne wykorzystanie przyznaných uprawnień.

Projekt zakłada, że rozdział uprawnień do emisji między prowadzących instalacje w okresie rozliczeniowym 2008–2012 będzie się odbywał, jak dotychczas, w krajowym planie rozdziału uprawnień do emisji lub zezwoleniu. Krajowy plan zawiera m.in. całkowitą liczbę uprawnień do emisji przeznaczonych do rozdziału w danym okresie rozliczeniowym, a także krajową rezerwę uprawnień do emisji dla nowych instalacji i tych w których dokonano zmian.

W projekcie zawarto również regulacje dotyczące przekazywania uprawnień do emisji podmiotom realizującym projekty wspólnych wdrożeń (JI), które wpływają na obniżenie emisji z instalacji. Dla zatwierdzonych projektów JI utworzono specjalną rezerwę

uprawnień do emisji, z której korzystałby podmiot realizujący taki projekt.

W projekcie uregulowano kwestie zbywania uprawnień do emisji przez aukcje. Ich przeprowadzanie będzie wymagało zgody rządu, wyrażonej na wniosek ministra środowiska. Ze względu na pochodzenie uprawnień (niewykorzystane uprawnienia z rezerwy na nowe instalacje i z rezerwy na zatwierdzone projekty II), na aukcje w okresie rozliczeniowym 2008–2012 trafi raczej niewiele uprawnień. Od 2013 r. państwa członkowskie będą musiały sprzedawać na aukcji wszystkie uprawnienia do emisji, które nie zostaną przydzielone.

Projekt zobowiązuje każdego prowadzącego instalację do uzyskania zezwolenia, które umożliwi mu zakup uprawnień do emisji. Zezwolenie będzie wydawane na wniosek prowadzącego instalację, na okres nie dłuższy niż 10 lat. W projekcie wskazano przypadki, kiedy prowadzący instalację musi wystąpić z wnioskiem o zmianę zezwolenia. Będzie to konieczne w przypadku np. przeprowadzenia zmiany w instalacji. Wprowadzono także przepisy regulujące sposób wykorzystania uprawnień pozostałych po likwidowanych instalacjach, czyli takich, które przestały spełniać warunki uczestnictwa w systemie. Jeśli instalacja przestanie spełniać takie warunki, to przyznane jej uprawnienia zostaną włączone do krajowej rezerwy. Przedstawiono szczególne zasady wydawania zezwoleń podmiotom podejmującym realizację instalacji, które będą wytwarzały energię elektryczną.

Uregulowano zasady dotyczące monitorowania i rozliczania wielkości emisji przez operatorów statków powietrznych i prowadzących instalacje. Podmioty te będą musiały składać zweryfikowany raport z wielkości emisji do KOBIZE – do 31 marca każdego roku.

Projekt zawiera także rozdział dotyczący kar pieniężnych, które powinny skutecznie odstraszać przed łamaniem przepisów usta-

wy. Będą one wymierzane za nieprzedłożenie KOBIZE w terminie zweryfikowanego raportu o wielkości emisji (10 tys. euro) i za niezgłoszenie faktu, że instalacja przestała spełniać warunki uczestnictwa w systemie (5 tys. euro).

Ustawa ma wejść w życie z dniem ogłoszenia w Dzienniku Ustaw. Zastąpi ona regulację z 2004 r. o handlu uprawnieniami do emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji.

22 lutego. Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o zmianie ustawy Prawo atomowe oraz o zmianie niektórych innych ustaw, przedłożony przez ministra gospodarki.

Propozycje znowelizowanych przepisów opracowano na podstawie założeń przyjętych przez rząd 22 czerwca 2010 r. i 25 stycznia 2011 r.

W nowych regulacjach największy nacisk położono na zapewnienie bezpieczeństwa w przyszłych elektrowniach atomowych. Określono wymogi bezpieczeństwa i kontroli dotyczące lokalizacji, projektowania, budowy, rozruchu i eksploatacji oraz likwidacji obiektów jądrowych. Przedstawiono niezbędne rozwiązania dotyczące funkcjonowania przemysłu jądrowego w naszym kraju, a także określono zakres nadzoru Państwowej Agencji Atomistyki (PAA), jako urzędu dozoru jądrowego nad obiektami jądrowymi.

Zaproponowano przepisy określające wymagania bezpieczeństwa dla obiektów jądrowych, zwłaszcza elektrowni jądrowych, na najwyższym poziomie. Wymogi bezpieczeństwa sformułowano tak, aby zapewnić konkurencyjność technologii jądrowych bez przesądzenia, jaki typ elektrowni należy budować w Polsce. Jednocześnie inwestor będzie mógł wybierać spośród najnowocześniejszych tech-

nologii, spełniających najwyższe normy bezpieczeństwa. Przepisy zawierają jednoznaczny prymat bezpieczeństwa nad innymi aspektami działalności obiektów jądrowych, i to nie tylko na etapie wyboru technologii, ale także w całym procesie jej wdrożenia, nadzorowanym i kontrolowanym przez prezesa Państwowej Agencji Atomistyki.

W znowelizowanych przepisach położono szczególny nacisk na informowanie społeczeństwa: o decyzjach dozoru jądrowego, o stanie obiektów jądrowych, ich eksploatacji, w tym o wszelkich czynnikach i zdarzeniach mających wpływ na bezpieczeństwo jądrowe i ochronę radiologiczną.

Przyjęto zasadę, że każdy będzie miał prawo do uzyskania pisemnej informacji m.in. o stanie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej obiektu jądrowego, jego wpływie na zdrowie ludzi i środowisko naturalne. Taką informację kierownik jednostki organizacyjnej (m.in. podmiot eksploatujący obiekt) ma umieszczać na stronie internetowej jednostki co najmniej raz na rok. Z kolei prezes PAA będzie udostępniał społeczeństwu informacje m.in. o stanie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej obiektów jądrowych, ich wpływie na zdrowie ludzi i środowisko. Będzie także informował o wydanych zezwoleniach dotyczących obiektów jądrowych. Dzięki takim rozwiązaniom zagadnienia bezpieczeństwa obiektów jądrowych będą przejrzyste dla społeczeństwa.

Według nowych przepisów, każdy inwestor zobowiązany będzie do utworzenia przy obiekcie energetyki jądrowej – Lokalnego Centrum Informacyjnego (LCI). Ma ono funkcjonować do zakończenia likwidacji takiego obiektu. Dopuszczalne będzie prowadzenie jednego LCI dla kilku obiektów jądrowych, pod warunkiem że będą one zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie. Zadaniem LCI będzie m.in. publikacja bieżących informacji o pracy obiektu energetyki

jądrowej oraz stanie bezpieczeństwa i ochrony radiologicznej wokół obiektu. LCI będzie wydawać lokalny biuletyn informacyjny i publikować zgromadzone dane na swojej stronie internetowej. Społeczność lokalna będzie mogła powołać Lokalny Komitet Informacyjny (LKI). W jego skład będą wchodzić przedstawiciele: władz samorządowych (po 1 osobie z każdej gminy, w której powstanie obiekt jądrowy lub jego część) i społeczności lokalnej (w dowolnej liczbie). Zadaniem LKI będzie m.in. informowanie społeczności lokalnej o działalności obiektu energetyki jądrowej i reprezentowanie jej w kontaktach z organami inwestora. Rada gminy, na terenie której ma powstać obiekt energetyki jądrowej, będzie mogła utworzyć Gminny Punkt Informacyjny (GPI). Dzięki jego działalności będzie realizowała gminną strategię informacyjną, edukacyjną i promocyjną w zakresie energetyki jądrowej.

W nowych przepisach poziom minimalnej odpowiedzialności finansowej za szkodę jądrową określono na 300 mln SDR (chodzi o międzynarodową umowną jednostkę monetarną, której wartość jest ustalana na podstawie koszyka walut). Odpowiedzialność tę będą ponosić podmioty eksploatujące urządzenia jądrowe, w tym operatorzy elektrowni jądrowych. Skarb Państwa ma gwarantować wypłatę odszkodowania za szkodę jądrową jedynie w zakresie, w jakim nie będzie ona mogła być wypłacona przez zakład ubezpieczeń, jednak nie więcej niż 300 mln SDR.

W projekcie uregulowano także kwestie związane z opracowywaniem, przyjmowaniem oraz realizacją Programu Polskiej Energetyki Jądrowej. Program będzie opracowywany, a następnie cyklicznie aktualizowany przez ministra gospodarki. Będzie on przede wszystkim określać cele i zadania w zakresie rozwoju energetyki jądrowej w Polsce. Ma być opracowywany co 4 lata, równocześnie z nową polityką energetyczną państwa.